

Fortællefestival var tilbage efter corona med Ragnarok med humor på

Efter et års nedlukning kunne Fortællefestival Vestjylland igen gennemføres på Nørre Vosborg

27. september 2021, 07.44

Riddersalen var fyldt, da publikum blev klogere på Nørre Vosborg med fortællingen af Marie Tang, fremført af Esther Rützou. Foto: Nørre Vosborg

@
[Kurt H. Jørgensen](#)

NØRREVOSBORG/HERNING Verdens store konflikter må resultere i et opgør før eller siden. Det er ikke kun en tanke, man kan gøre sig, når man ser Ruslands offensiv i Arktis, når Kina opruster på verdenshavene, når Taleban slår USA hjem fra Afghanistan, når Islamisk Stat vinder frem i Afrika, når verdens nationer bygger mure og meget mere. Tanken om det store opgør har eksisteret fra oldtiden og indgår blandt andet i nordisk historie og religion med fortællingen om Ragnarok.

Den tanke kan man gøre sig, at netop en begivenhed som Fortællefestival Vestjylland bringer fortid og nutid sammen, minder os om tidernes gang, med konflikternes evige eksistens. For her spænder netop fortællingerne fra urtiden til nutiden.

Skuespilleren Vigga Bro, den lille kvinde med den store udstråling, som vi blandt andet har oplevet ved siden af Erik Moseholm, da han var en uadskillelig del af Swinging Europe sammen med Birgit Vinge, var hende, som formidlede en opdateret udgave af Ragnarok. Og hvem skulle have troet, at en undergangsfortælling kunne serveres med humor?

Med på scenen havde hun komponist og performancekunstner Ida Bach Jensen, som kunne få sin kontrabas til at lyde som alt fra fuglestemmer og vinden til jordskælv og total opløsning.

Mesteren fra Island

Og mens vi er ved de store nordiske kræfter, så var fortællefestivalen begunstiget af besøget fra den prisvindende islandske forfatter Einar Már Gudmundsson.

- Når jeg nu har taget den lange rejse fra Island til Nørre Vosborg, må jeg vel hellere fortælle noget på islandsk, sagde han til stor moro for publikum. Men oversatte sin egen tekst derefter til dansk.

Einar Már Gudmundsson bragte ikke kun fortællinger, men også livsvisdom og internationalt snit over fortælledegene på den vestjyske herregård. Foto: Nørre Vosborg

Einar Már Gudmundsson har et varieret og betydningsfuldt forfatterskab bag sig og har tydeligvis også fået en stor kreds af følgere i Vestjylland. Han fortsætter sit virke med foredrag på Folkeuniversitetscenteret Skærum Mølle mandag aften.

Forfatterens helt særlige signatur er, at han kan blande en cocktail af egne tekster med andres og samtidig reflektere over, hvad fortællekunst egentlig er. Han trækker linjer fra de islandske sagaer til latinamerikansk magisk realisme, og mener i øvrigt, at alle mulige nye litterære retninger kan genfindes i sagaerne, der for ham er en slags grundstof i fortællekunsten.

Stor alsidighed

»Forunderlige verden« var årets tema på festivalen, og det blev foldet ud på forskellige vis. Det kunne være en vandring rundt i området med Anna-Marie Helfer og Gert Hingeberg. Dorthe Møller Åbom og Johannes Thomsen kunne føre os ind i drømmenes verden. Eller Kari Brinch kunne med en blanding af nyt og gammelt, virkelige hændelser og Andersen-eventyr, føre os til både havets bund og rundt i kærlighedens kringelkroge i selskab med havfruer og landfolk.

Forunderligt var det, da vi opdagede, at der i virkeligheden ikke var den store forskel på dialekten, når Anne M. Nielsen kunne fortælle en række skrøner med udgangspunkt i virkelige begivenheder fra brunkulslejerne i Søby, og når Kurt Thinggaard tilsvarende, i skikkelse af Sancho Panza, fortalte om Don Quixote i La Mancha. Hvem skulle have troet det?

Anne M. Nielsen er en af dem, der kan fortælle på jysk, og det bidrager til at holde de klassiske fortælletraditioner i live. Foto: Nørre Vosborg

Lone Rahbek og Ferdinand Froning demonstrerede, hvorledes de samme sagn og myter dukker op i nye versioner forskellige steder og i forskellige tider. De mindede også om, at man skal passe på med, hvad man ønsker af guderne. En tur tilbage til det antikke Grækenland blev understøttet af Fronings gengivelse af Seikilos' hymne, der regnes for den ældst bevarede komposition med over 2000 år på bagen, tilmed spillet på psalterium.

Herregårdens egen historie

Således vekslede fortællefestivalen mellem de fjerne og det nære, det gamle og det nye.

Japanske kærlighedsmyter blev gnidningsløst forenet med jysk almue, så Blicher og Aakjær igen var i erindringen. Og hvad angik det helt nære, Nørre Vosborg, havde fortælleren Esther Rützou brugt coronatiden til sammen med de frivillige på herregården at gå i arkiverne og finde råstof i stedets egen historie.

Det var der kommet en beretning om Marie Tang ud af. En stærk kvinde født i 1840 med potentiale til meget mere end at skulle være inaktiv datter på en herregård. Det mindede om, at man måske var materielt begunstiget i herremandsfamilien, men det var ikke sikkert, at livet var så indholdsrigt endda. Marie Tang var næstældste datter af den mest kendte Nørre Vosborg-ejer, Andreas Tang, som ikke fik sønner, men som folkemindesamleren Evald Tang Kristensen er opkaldt efter.

Sidste år aflyste pandemien fortællefestivalen, og det var tydeligt for arrangører, deltagere og publikum, at man havde glædet sig i år.

Formanden for Nørre Vosborg, Bjørn Albinus, tidligere Herning i øvrigt, bød ved åbningen velkommen ved at minde om, at godt nok var det i år den 15. festival, men fortælletraditionen rækker i virkeligheden tilbage til 1859. Det var dengang, H.C. Andersen besøgte stedet som led i sin Jyllandsrejse.

H.C. Andersen er kendt for sine papirklip, og nogle af dem er udstillet på Nørre Vosborg, som han besøgte samme år, som han rejste gennem Herning. Disse papirklip fik et moderne modspil med en udstilling af fortælleren Lise Marie Seidelin, tidligere Vorgod i øvrigt, som har arbejdet med disse udklip længe, men aldrig udstillet før. Foto: Nørre Vosborg